

MAARAYNTA DADKA KU DHINTA COLAADA:

BUUG HAGE AH OO LOOGU TALA-GALAY
MILITARIGA IYO CIIDAMADA AMMAANKA

ICRC

MAARAYNTA DADKA KU DHINTA COLAADA:

**BUUG HAGE AH OO LOOGU TALA-GALAY
MILITARIGA IYO CIIDAMADA AMMAANKA**

Tusmada buugga

1. Tixgelinnada muhiimka ah ka hor inta aanad ka jawaabin. 2
2. Qalabka Badbaada Shaksiga(PPE) 3
3. Diiwaangelinta iyo Qalabka..... 5
4. Muhiimadda ay leedahay Isu-gudbinta Xanaaneynta (COC) 7
5. Calaamadda maydka iyo summadeynta u gaarka ah maydka ama xubin ka mid ah maydka 8
6. Koox koox ugu kala saar goobta wax ka dhaceen 9
7. Ka qaad hubka..... 10
8. Calaamadda gaarka ah ee aqoonsiga 11
9. Maydka la soo helay oo la geliyo bacda maydka.....12
10. Diiwaangelinta..... 19
11. Daad-guraynta iyo Kaydinta 24
12. Dhaqamada Aaska iyo Qabuuraha 25

1. Tixgelinnada muhiimka ah ka hor inta aadnad ka jawaabin:

1. **Qiimee goobta** iyo nawaaxigeeda si loo ogaad haddii ay jiraan khataro.
2. Hubi in **dadka dhaawaca ah** la siiyo mudnaan.
3. **Mas'uuliyiinta caafimaadku** waa in ay xaqqiijiyaan dhimashada.
4. **Ka ilaali goobta** faragelinta dadka, duunyada iyo deegaanka
5. Hubi in oggolaanshaha lagu soo galo goobta iyo soo saarka maydadku ay bixiso **silsilada kala sareynta** ama hay'ad ku habboon oo awooda u leh.
6. Ku hawlgal **wada shaqaynta** iyo **isku-duwidda** hay'adaha kale ee bixin kara aqoon xirfadeed, kugu caawin kara shaqaalaha, qalab ama ay leeyihiiin waajibaad wax ku baari karaan.

2. Qalabka Badbaadada Shakhsiga (PPE)

Gacmo gashiy
maqaar ah –
qaadista qashinka
si maydka loo soo
saaro

Indho Gashi
(Ookiyaale)

Af-saabka
caafimaadka

Gacmo gashiy
nitrile ah (waa
qasab)

Labbiska
caafimaadka
oo mar kaliya
la isticmaalo

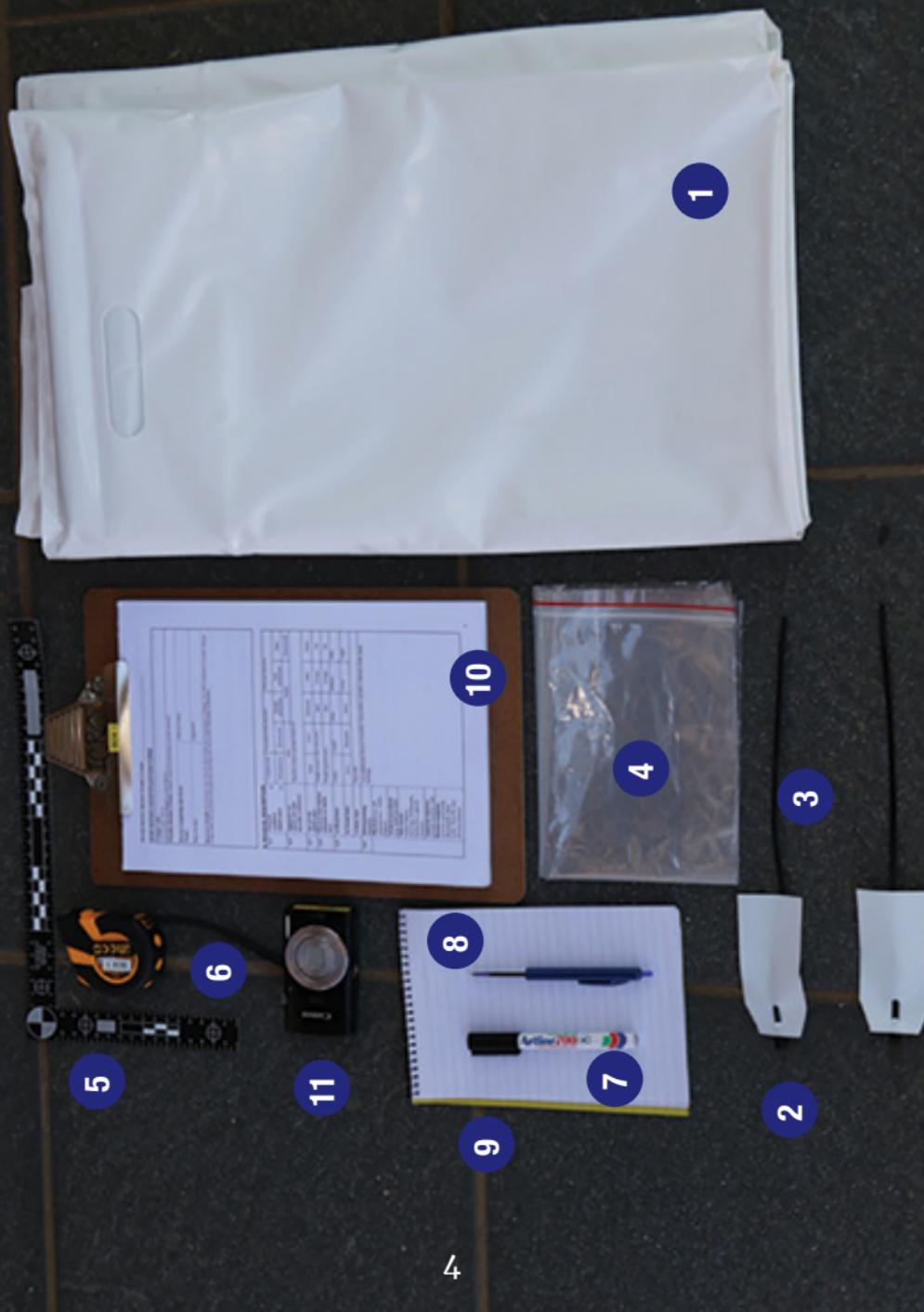
Labbiska
iskutolka

Buudh rabadh ah

**Dadaalada dib-u-soo helida maydka awgeed wax yaabaha waajib ku ah goobta
wax ka dhaceen:** Gacmo gashiyada Latex/Nitrile ee mar kaliya la isticmaalo

Wax yaabaha ikhtiyaariga ah/iyadoo ku xiran tahay goobta wax ka dhaceen:

Dhammaan alaabta kale ee lagu muuijey sawirka waa kuwo la door bidayo, laakiin,
inta badan oo aan la haysan ama in la haysto qaar ka mid ah alaabta la muuijey kama
reebeyso qof in uu soo saaro maydka

3. Diiwaangelinta iyo Qalabka

QALABKA LOOGU TALAGALAY MAYDKA LA SOO SAARO EE LOOGA BAAHDO GOOBTA WAX KA DHACEEN:

1. Bacaha maydka la geliyo
2. Halkii mayd ama xubin ka mid ah maydka laba calaamadood
3. Halkii mayd ama xubin ka mid ah maydka laba fasheeto
4. Bacda caddaynta/bacda alaabta shakhsiga
5. Mastarad lagu cabbiro
6. Mitir/Mitiriye
7. Qalinka wax lagu calaamadiyo
8. Qalin
9. Buugga xusuus-qorka
10. Halkii Foomka Maydka ah waxaa loogu talagalay hal mayd ama xubin ka mid ah maydka
11. Kaamarad iyo kaarka xogta kaydiyo (memory card) oo > 64GB ah (batariyo dheeraad ah)

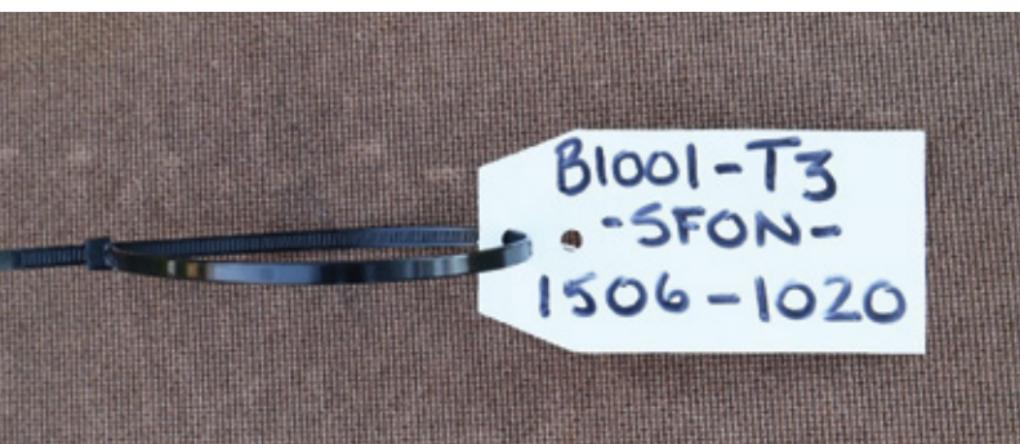
4. Muhiimadda ay leedahay Isu-gudbinta xanaaneynta (COC)

COC WUXUU XAFIDAA DHAQDHAQAAQA RAAD-RAACA IYO XANAANEYNTA:

1. Maydka ama xubin ka mid ah maydka
2. Dharka iyo alaabta lala xiriiriyo shakhsiga

Xaalad(kiis) kasta ku buuxi Foomka Isu- gudbinta Xanaaneynta(COC).

5. Calaamada maydka iyo summadeynta u gaarka ah maydka ama xubin ka mid ah maydka

**TUSAALE FUDUD EE LAGU ABUURAYO SUMMAD
GAAR AH EE LAGU AQQONSANAYO MAYD KAS-
TA AMA XUBIN KA MID AH MAYDKA EE LA SOO
ARUURUIYHEY:**

Maydka (M1001) ama Xubin ka mid ah maydka
(QM1001) lambarka-

Lambarka kooxda (T iyo lambarka) – Xarfaha ugu
horreya magaca qoraha (4 xaraf) – Taariikhda (MMBB)
– Waqtiga saxda ah ee maalinta

(24 saac – SSMM)

6. Koox koox ugu kala saar goobta wax ka dhaceen, xisaabi inta mayd iyo inta xubno maydadka ka mid ah loo baahan yahay in la soo saaro, u qaybi shaqaalaha iyo qalabka si ay hawsha u fuliyaan.

Maydadku waxay noqon karaan kuwo dhammaystiran ama kuwo aan dhammaystirnayn. Xubnaha maydadka sidoo kale waxay u baahan yihiin in la soo saaro oo si xirfadeysan loo habeeyo.

**7. Waa in la qaadaa dhammaan
wixii hub iyo rasaas ah ka hor
inta aan maydka ama xubin
ka mid ah maydka wax laga
qaban, la dhaqaajinin,la gelin
bacda maydka ama weel.**

Xasuusnoow in lambarada hubku ay kaa
caawin karaan aqoonsiga maydka sidaa darteed
diwaangeli wixii maydka laga soo saaray.

- 8. Si loo hubyo sii socoshada qayb maydka ka mid ah, alaabta shakhsiga iyo diiwaangelinta, mayd kasta iyo/ama xubin kasta oo ka mid ah maydka waa in lagu calaamadeeyaa barta laga soo saaray iyagoo wataan summadda gaarka u ah ee lagu aqoonsanaayo taas oo ka muuqan doonta shaqada waraaqaha kale ee waafaqsan.**

9. Maydka la soo helay oo la geliyo bacda maydka

Tallaabada 1-aad:

Isku hagaaji bacda maydka la geliyo ama si dherer ah maydka oo dhabarka bannaanka u yaalo u barbar dhig bacda maydka la geliyo. Hubi in lambarka maydka u gaarka ah ee loo qoondeeyey ay waafaqsan tahay calaamadda maydka ku dheggan tahay iyo mida bacda maydka ku dheggan tahay.

Tallaabada 2-aad:

Maydka hal dhinac u janjeeri. Ilaa kala bar duub bacda maydka la geliyo. Jiid bacda maydka ilaa iyo la sinaato maydka.

Tallaabada 3-aad:

Si xushmad leh maydka u dul saar bacda
maydka.

Tallaabada 4-aad:

Maydka oo dul saaran bacda maydka u janjeeri dhinaca ka soo horjeeda.

Tallaabada 5-aad:

Kala bixi bacda maydka ka dibna maydka dhex
geli bacda maydka.

Tallaabada 6-aad:
Dabool bacda maydka

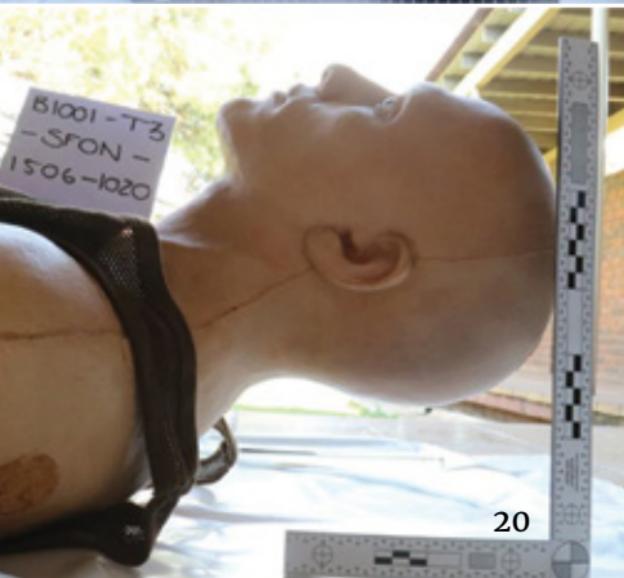

Si looga fogaado hawl aan loo baahnayn iyo
dhaawac soo gaaro kuwa maydka xanaaneynaya
farsamadan maydka la soo helay oo la geliyo
bacda maydka waxay yaraynaysaa baahida loo
qabo in maydka kor loo qaad qaado si loo geliyo
bacda maydka.

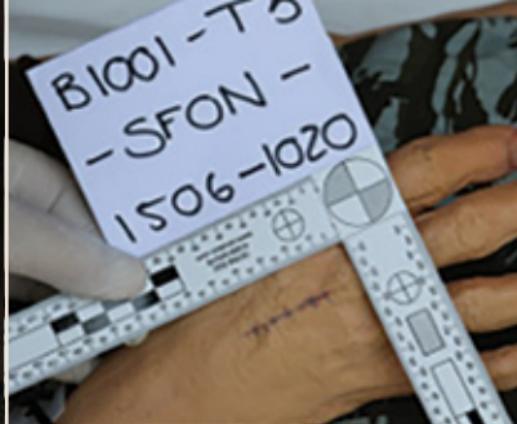
10. Diiwaangelinta

Diiwaangelinta sifooyinka maydka ka hor inta aan la aasin waxay muhiim u tahay aqoonsiga mustaqbalka iyo sidoo kale in loo celiyo qoysaska marka ay suurtogal tahay.

B1001 - T3
- SFON -
1506-1020

Diiwaangelinta iyo sidoo kale sawirka oo la socda mastarad si loogu cabbiro sifooyin kasta oo cad oo lagu aqoonsan karo oo gacan ka geysan karta aqoonsiga dambe ee qofka dhintay. Sifooyinka waxaa ka mid ah nabarrada, taatuuska, cilladaha aan caadiga ahayn, xubin la gooyey oo bogsatay, calaamado ku yaala maqaarka, iwm.

Jeebabka iyo jirka maydka ka baar alaabta shakhsiga kuwaas oo kaa caawin kara aqoonsiga.

Diiwaangeli oo sawir dhammaan alaabta shakhsiga hubi in alaabtaas la kaydiyey lana ilaaliyo si loogu adeegsado aqoonsiga qofka dhintay iyo in loo celiyo eheladooda.

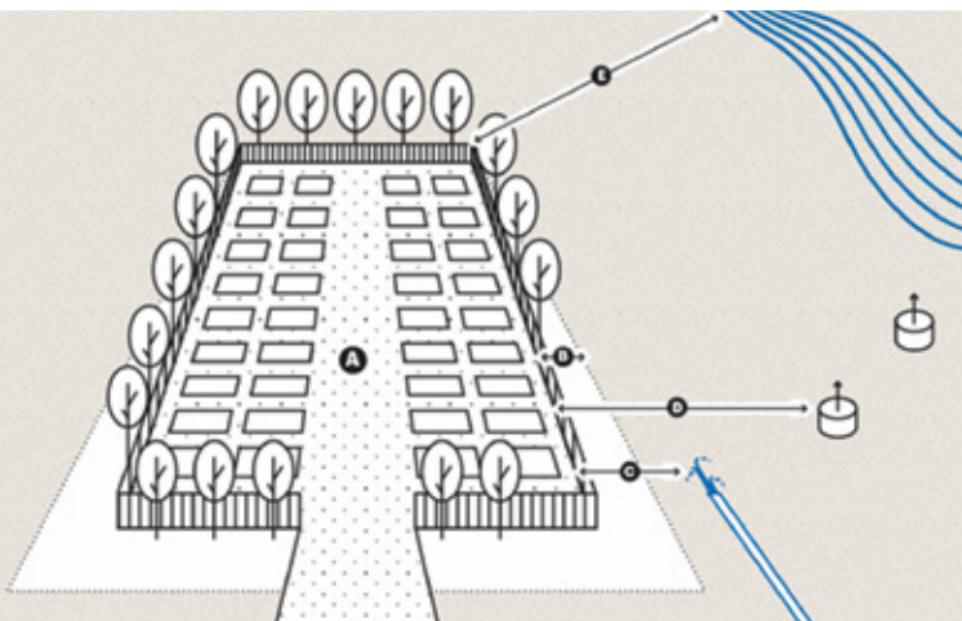
B1001-T3
-SFON -
1506-1020

11. Daad-guraynta iyo Kaydinta

1. Hadafka deg degga ah waa in **la xafido meydadka**. Ka hortag in goobta wax ka dhaceen maydku si toos ah ugu dhicin kulayl iyo iftiinka qorraxda oo aan loo baahnayn. Ka-jawaabayaasha caafimaadka u geey maydadka meelaha harka leh, heerka qurmidda maydadkana yaree.
2. Ku qaad maydadka **baabuur deddan** iyadoo la ixtiraamayo sharafta maydka, ilaalinta, xafidaada meydadka, alaabtood, iyo in la yareeyo saameyntha ay ku yeelanayaan bulshooyinka ay dhibaataadu saameysey (oo ay ku jiraan shaqaalaha jaalka ah).
3. **Ku kaydinta qaboojiyaha** waa lagama maarmaan haddii maydadka la doonayo in lagu kaydiyo meel dhulka ka sarreysa. Mayadaku waa in lagu qaboojiyaa inta u dhaxaysa 2 iyo 4 darajo ee Celsius.
4. **Haddi aanay jirin dhismayaal lagu kaydiyo hadhaaga maydadka**, baar, soo qaad muunadaha, sawirka maydka iyo diiwaangeli qaybaha maydadka ka hor inta aan si ixtiraam leh loo aasin isla marka la helo awood buuxda oo ogolaansho ah.

12. Dhaqamada aaska iyo qabuuraha

Tusaaleynta sawirka ah waxaa diyaariyey igor Malgrati iyo Mirna Noaman/ICRC

Jaantuska 1-aad: Qabriga iyo fogaanta ugu yar

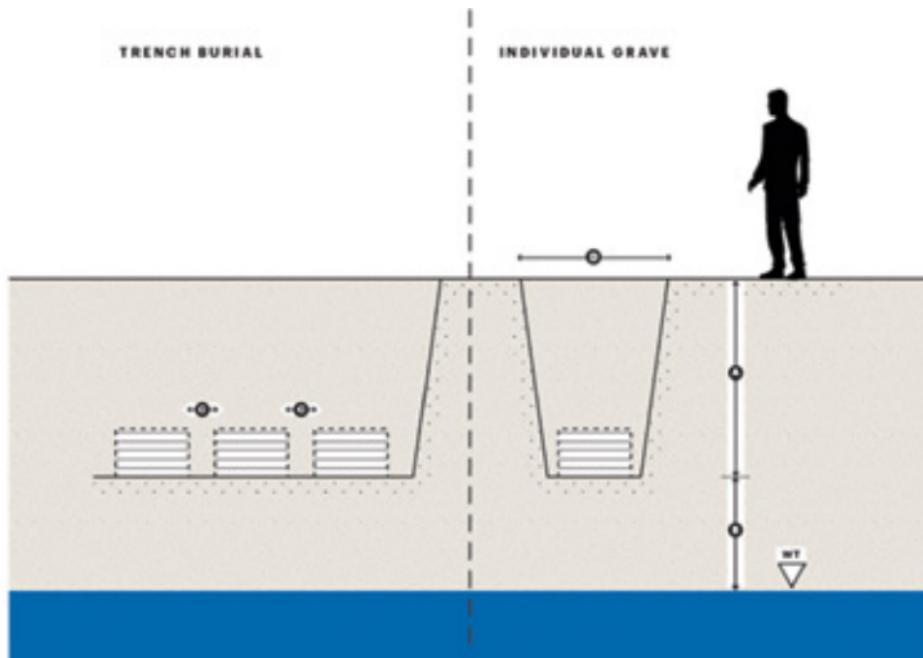
A = Xabaalaha

B = Aag dhexdhexaad ah oo loogu talagalay in lagu beero dhirta xiddadoodu dhulka hoose gaarayaan iyo in xabaalaha laga fogeeyo meelaha la deggan yahay = 10m ugu yaraan

C = Fogaanta u dhaxaysa xabaalaha iyo biyo shubka beeraha = 10m ugu yaraan

D = Fogaanta u dhaxaysa xabaalaha iyo ceelasha biyaha la cabbo, ceelasha riigga iyo ceel-gacmeedyada = 250m ugu yaraan

E = Fogaanta u dhaxaysa xabaalaha iyo ilaha biyaha iyo biyomareennada= 30 m ugu yaraan

Tusaaleynta sawirka ah waxaa diyaariiyey igor Malgrati iyo Mirna Noaman/ICRC

Jaantuska 2-aad: Qayb qabri ah oo leh cabbiro iyo masaafooyin (loogu talagalay shakhsii keliya iyo godka aas wadareedka)

A' = Moolka = 1.5m to 3m

B = Fogaanta hoose ee qabriga ilaa meesha siman ee dhulka hoose oo biyaha ka dheregsan waa inay ahaato = 1.2m ugu yaraan (1.5 m haddii ciidu ay tahay bacaad)

C = Godka aas wadareedka ah fogaanta u dhaxaysa meydadka = 0.4m

D = Ballaca qabriga loogu talagalay shakhsii keliya = 0.75m ilaa 1.2m (jalgado 1m ah)

WT = Heerka meesha siman ee dhulka dhulka hoose oo biyaha ka dheregsan (heerkisa ugu sarreeya)

Inta badan anaga oo la shaqeyneyno la hawlgalayaasheena Laanqayrta Cas iyo Bisha Cas ayaa waxaan caawinnaa dadka ku nool adduunka oo ay saameysay colaadaha hubaysan iyo qalalaasaha kale, anaga oo sameyneyno wax kasta oo aan awoodno si aan u dhowrno sharaftooda una yareyno dhibaatadooda. Ayada oo la dhiirigelinaayo lana xoojinaayo xeerka aadamnimada loona doodayo mabaadii'da caalamiga ee bani'aadamnimada ayaa waxaan sidoo kale dooneynaa in aan ka hortagno darxumada.

 facebook.com/ICRCAfrica

 twitter.com/ICRC_Africa

 www.instagram.com/icrc_somalia/

 blogs.icrc.org/Somalia

Ergada ICRC ee Soomaliya

Waddada Ngecha

Kabete Hoose

S.B 73226-00200

Nayroobi-Kenyaa

T + 254 0709 132 000

SOK-Nairobi@icrc.org

www.icrc.org

© ICRC, Oktoobar 2023

ICRC